

לשמוע קול תורה – פסוק השבוע

פרשת ראה

אָשֶׁר

"אֶת הַבְּרָכָה אֲשֶׁר תִּשְׁמָעוּ אֶל מְצֹת ה' אֶ-לֵהִיכֶם אֲשֶׁר אֲנִי מְצִוֶה אֶתְכֶם הַיּוֹם" (דברים יא, כז).

המילה "אָשֶׁר" בהקשרה בפסוק מעוררת תמיהה. מדוע לא נכתב 'את הברכה אם תשמעו', כשם שהתנה הכתוב בפסוק הבא "וְהִקְלָלָה אִם לֹא תִשְׁמָעוּ אֶל מְצֹת ה'!"?

רש"י מסביר את הפסוק במשמעות של תכלית – "על מנת אשר תשמעו". טעמי המקרא תומכים בפירוש זה: האתנחתא המופיעה אחרי המילה "הַבְּרָכָה" מורה כי הברכה מופיעה בלי תנאים מוקדמים. הקב"ה מברך אותנו באהבה ובלי תנאי, מתוך רצון שהברכה והשפע יביאו אותנו לשמיעה בקולו. לעומת זאת, הקללה תבוא עלינו רק אם חלילה לא נשמע בקול ה' ולא נלך בדרכיו.

יש שנוטים לחשוב כי האדם מתקרב אל ה' דווקא בעת צער, שקרבת ה' נועד לשמש מעין נחמה למסכנים. לא כן הדבר, הברכה והשפע ניתנים לנו מאת ה', ועלינו מוטל לקבל בזרועות פתוחות את האהבה הטמונה בברכתו – ולשמע בקולו.

ואפשר לפרש בדרך נוספת, ולפיה השמיעה בקול ה' היא-היא מהות הברכה: "אֶת הַבְּרָכָה – אֲשֶׁר תִּשְׁמָעוּ אֶל מְצֹת ה' אֶ-לֵהִיכֶם". הלוא מהי הברכה האמיתית? השמיעה בקול ה'! החיים על פי התורה הם חיים של ברכה ואורה, חיים מלאי משמעות ואושר.

ושני הפירושים משלימים זה את זה: הקב"ה חפץ בטובתנו ומשפיע עלינו שפע של ברכה – טוב גשמי השזור בחיי תורה ומצוות. זוהי הברכה המושלמת.

התורה איננה מכוונת לחיים של מסכנות אלא לחיים של שלמות הן בגשמיות הן ברוחניות.

שאל דוד בוצ'קו